

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/124/2024
Identifikačné číslo spisu:	8619200830
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8619200830.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu A. J., narodeného XX. G. XXXX, A., R. XXX/XX, zastúpeného advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, Stropkov, Námestie SNP 7, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Orange Slovensko, a.s., Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, zastúpenej advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s. r. o., Bratislava, Vajnorská 21A, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti, vedenom na bývalom Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 2C/15/2019, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. októbra 2022 sp. zn. 20Co/34/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanej v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Svidník (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 13. septembra 2021 č. k. 2C/15/2019-121 rozhodol tak, že:

„I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 2.175,- Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku žalobu zamietla.

III. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

1.1. V súdenom spore sa žalobca podanou žalobou domáhal, aby súd uložil povinnosť žalovanej zaplatiť mu sumu 5.000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy vo forme finančného zadosťučinenia za neoprávnený zásah do súkromného života v súvislosti s porušením práva na ochranu osobných údajov. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že v rokoch 2011 a 2012 bol klientom žalovanej, pretože na základe zmluvy o pripojení, ktorú so žalovanou uzatvoril, využíval jej služby telekomunikačného operátora. Dňa 09. 02. 2017 M. A. našiel v Stropkove za budovou na Hlavnej ulici č. 60, v ktorej sídli značková predajňa Orange Slovensko, a.s. v neuzamknutom priestore určenom na skladovanie papierového odpadu, medzi papierovým odpadom aj archívnu krabicu, v ktorej sa nachádzalo množstvo originálnych písomností s osobnými údajmi zákazníkov spoločnosti Orange Slovensko, a.s., vrátane originálu

pisomnosti označenej ako „Žiadosť o vydanie novej SIM karty a potvrdenie o jej prevzatí“ zo dňa 24. 11. 2011, na ktorej sa nachádzali jej osobné údaje. Predmetná archívna krabica s nájdenými písomnosťami bola ako dôkazný materiál odovzdaná M. A. advokátovi JUDr. Ambrózovi Motykovi, ktorý bol splnomocnený právnym zastupovaním vo veci neoprávneného zásahu do súkromného života dotknutých osôb v súvislosti so spracovávaním osobných údajov spoločnosťou Orange Slovensko a.s.. Listom zo dňa 28. 02. 2017 zástupca žalobcu vyzval žalovanú v súvislosti s jej protiprávnym zásahom do práv žalobcu na mimosúdne rokovanie, pri ktorom požadoval písomné ospravedlnenie, finančnú satisfakciu a náhradu nákladov právneho zastúpenia. Právny zástupca žalovanej listom zo dňa 16. 03. 2017 zástupcovi žalobcu oznámil, že spoločnosť Orange Slovensko sa ospravedľuje za vzniknutú situáciu a ubezpečuje ich, že urobí všetko preto, aby sa v budúcnosti takáto situácia neopakovala. Zároveň odmietol zaplatať finančnej satisfakcie v sume 5.000 eur z dôvodu, že prípadný zásah do osobnostných práv dotknutých osôb nedosiahol takú intenzitu a následky s ohľadom na ich súkromný život, aby boli odôvodnené úvahy nad poskytnutím náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

1.2. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázaný zásah do súkromia žalobcu pri protiprávnom spracúvaní jeho osobných údajov. Tvrdenie žalovanej, že žalobcovi žiadna ujma nevznikla a vzhľadom k povahe osobných údajov ani len vzniknúť nemohla, je v úplnom rozpore s konštatovaním predsedníčky úradu v rozhodnutí zo dňa 09. 03. 2018, č. k. 00103/2018-Op-7 o rozklade spoločnosti Elsig s.r.o. proti rozhodnutiu úradu o uložení pokuty za predmetný bezpečnostný incident, ktorým bolo zasiahnuté do práv žalobcu. Ujmu tým vzniknutú by každý subjekt nachádzajúci sa v situácii žalobcu pociťoval ako ujmu závažnú. V predmetnej právnej veci došlo u žalobcu sprístupnením osobných údajov v kombinácii: meno, priezvisko, adresa bydliska, rodné číslo, číslo OP, telefónne číslo, číslo SIM karty a vlastnoručný podpis, a to neobmedzenému počtu neoprávnených osôb, k porušeniu práva na informačné sebaurčenie podľa čl. 10 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, čím bolo neprípustne zasiahnuté do súkromia žalobcu.

1.3. Poukázal na to, že ako právny prostriedok ochrany za zásah do svojho súkromia požadoval žalobca náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 5.000 eur. Konštatoval, že splnenie podmienok pre priznanie relutárnej náhrady sa pri rozhodovaní o výške náhrady zaoberal závažnosťou vzniknutej ujmy a okolnosťami, za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3 OZ). Pri posudzovaní najvhodnejších právnych prostriedkov pre ochranu osobnosti súd zohľadnil skutočnosť, že bezpečnostný incident, ktorým došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu sa týkal bezmála 500 osôb a tento incident trval najmenej 15 dní, od 25. 01. 2017 do 09. 02. 2017. Z rozhodnutia Úradu na ochranu osobných údajov z 09. 03. 2018 však vyplýva, že protiprávne konanie trvalo približne už od roku 2014, kedy došlo k preberaniu značkovej predajne Orange a k uloženiu pokyny ku likvidácii nájdenej dokumentácie, ktorý ale vedúcim zamestnancom nebol splnený a namiesto toho bola archívna krabica neodborne odložená v sklade za tovarom značkovej predajne, teda v rozpore s nastavenými procesmi a postupmi archivácie do mesiaca február 2017, kedy došlo k samotnému vzniku bezpečnostného incidentu. Počas celého tohto obdobia bola archívna krabica nezabezpečená a vedúcim zamestnancom a samotným sprostredkovateľom nepovšimnutá. Neobmedzenému počtu nepovolaných osôb boli sprístupnené najcitlivejšie osobné údaje žalobcu, ktoré ju jednoznačne identifikujú, a to vrátane zvlášť chráneného jedinečného osobného identifikátora, ktorým je rodné číslo. Bezpečnostným incidentom nedošlo len k „potencionálnej možnosti“ ohrozenia osobnostných práv žalobcu, ale priamo k ich porušeniu. Nálezca archívnej krabice M. A. bol nepovolanou osobou pre oboznamovanie sa s osobnými údajmi žalobcu. Neoprávnené sprístupnenie osobných údajov nepovolaným osobám je protiprávnym konaním s presahom do súkromia osoby, ktorej osobné údaje boli takto zneužit. Bezpečnostný incident znamenal zásah do práva žalobcu na súkromie (v užšom slova zmysle na informačné sebaurčenie), a to spôsobom porušenia tohto práva, ako aj spôsobom ohrozenia tohto práva.

1.4. Pri úvahe o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z porovnania výšky odškodnenia pre obete násilných trestných činov podľa zákona č. 274/2017 Z. z. V rozhodnom období, kedy došlo k zásahu do práv žalobcu, to bola suma 4.350 eur. Súd riadiac sa zásadou primeranosti priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 2.175 eur, ktorá zodpovedá polovici odškodnenia obetí násilných trestných činov. Prihliadal k samotnému účelu a funkciám tohto inštitútu pri ochrane osobnosti, a preto zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 2.175 eur a vo zvyšku žalobu zamietol.

1.5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z.

Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 27. októbra 2022 sp. zn. 20Co/34/2022 rozhodol tak, že:

I. Mení sa rozsudok vo výroku I. tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 500,- eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. (I. výrok)

II. V prevyšujúcej vyhovujúcej časti sa žaloba zamieta. (II. výrok)

III. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným rozhodnutím do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. (III. výrok).

2.1. Predmetom odvolacieho prieskumu bol výrok, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené, vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania mu predchádzajúceho dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je čiastočne dôvodné. Skonštatoval, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal so všetkými relevantnými skutočnosťami a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil; v jeho konaní taktiež nebol zistený žiaden dôvod preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

Na odvoláciu námietku ohľadom miestnej nepríslušnosti súdu prvej inštancie odvolací súd reagoval v bode 10 napadnutého rozhodnutia a túto potvrdil ako neodôvodnenú.

Odvoláciu námietku o nedostatku pasívnej vecnej legítimácie žalovanej považoval odvolací súd za nedôvodnú (bod 12 napadnutého rozhodnutia).

2.2. Čo sa týka posúdenia primeranosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade tu existuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko incident, kedy došlo k vystaveniu osobných údajov žalobcu nepovolaným osobám je tak závažným zásahom do jeho práva na ochranu osobnosti, že nepostačuje zadosťučinenie podľa ods. 1 § 13 Občianskeho zákonníka a vzhľadom na závažnosť okolností a charakter tohto incidentu je dôvodné, aby bolo žalobcovi priznané aj právo na nemajetkovú ujmu. Odvolací súd bral do úvahy jednotlivé okolnosti v prejednávanej veci, pričom dospel k záveru, že suma priznaná súdom prvej inštancie je neprimeraná vzhľadom k tomu, že dĺžka protiprávneho konania, ktorá skončila vo februári 2017 nebola ustálená, nakoľko z odôvodnenia nevyplýva jednoznačne, kedy boli predmetné písomnosti ponechané v príručnom sklade (pravdepodobne takmer tri roky). Rovnako tak žalovaná sa ospravedlnila za predmetné konanie žalobcovi, pričom v danom prípade nemožno hovoriť o nejakej škandalizácii žalobcu, či o opakovanej a zvýšenej intenzite protiprávneho konania, či tým, že by došlo k úmyselnej motivácii k dosiahnutiu zisku alebo diskreditácie osoby. Zároveň je nutné brať do úvahy aj skutočnosť, že v danom prípade ide len o zásah, ktorý bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené v ustanovení § 11 Občianskeho zákonníka, kedy sa ani nevyžaduje vyvolanie následkov, no nebolo v konaní preukázané, že by došlo k takémuto zásahu. Táto skutočnosť bola podľa názoru odvolacieho súdu dôležitá pre posudzovanie výšky primeranej finančnej náhrady. Vzhľadom na významné postavenie žalovanej na telekomunikačnom trhu, ako aj vzhľadom na funkciu prevenčno-sankčnú, bolo primerané priznať žalobcovi nárok na finančnú náhradu.

2.3. Na margo výšky finančného zadosťučinenia odvolací súd uviedol, že v obdobných veciach senáty odvolacieho súdu pri rozhodovaní o výške finančnej náhrady vychádzali z 50 % zo základu priznaného pre obeť násilných trestných činov (4.350 eur), (§ 12 ods. 3 Zákona č. 274/2017 Z. z.), ktorý opakovane ponížovali na polovicu s prihliadnutím na skutočnosť, že v danom prípade nedošlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu, ale len k potencionálnej možnosti ich ohrozenia, neboli zistené dôvody ako škandalizácia žalobcu, nedošlo k opakovaniu či zvyšovaniu intenzity konania, či k úmyselnému konaniu žalovanej a podobne. Na základe uvedených skutočností považovali za primeranú náhradu za nemajetkovú ujmu vo výške 110 eur. Je možné sa stotožniť s „poľahčujúcimi okolnosťami“ stojacimi v pozadí jej zníženia v porovnaní so závermi súdov prvej inštancie, no nie však so samotnou výškou priznanej finančnej náhrady. Podľa názoru odvolacieho súdu táto suma vzhľadom na významné postavenie žalovanej na telekomunikačnom trhu nepôsobí dostatočne satisfakčne ani sankčne a už vonkoncom nie preventívne, aby ho nútila správať sa voči citlivým údajom svojich klientov zodpovedne. Preto odvolací súd mal za to, že bol dôvod zasiahnuť do úvahy prvoinštančného súdu a výšku priznanej náhrady korigovať minimálne na sumu 500 eur tak, aby bol na jednej strane zohľadnený princíp proporcionality a na druhej strane zachovaný aj princíp racionality v práve.

2.4 Odvolací súd uzavrel, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, no zo zistených skutočností prijal sčasti nesprávny právny záver. Odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie vo výroku I. z uvedeného dôvodu zmenil na sumu 500 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (§ 388 CSP). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite veci bez významu.

2.5. O trovách celého konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalobcovi voči žalovanej v celom rozsahu s poukazom na úspech žalobcu v konaní, pričom výška priznanej náhrady závisela od úvahy súdu. U takéhoto nároku sa strana sporu považuje za plne úspešnú vtedy, ak je úspešná čo do základu nároku. Nie je totiž možné zaťažiť žalujúcu stranu procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu. Žalobca bol, čo sa týka základu nároku, plne úspešný, a to čo sa týka prvoinštančného aj odvolacieho konania, má preto právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy (nie zo sumy žalovanej). Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP), keďže ten, ako bolo uvedené, sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku (v ostatnom pozri nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 399/2019 zo dňa 15. 04. 2020). Preto žalobcovi priznal nárok na plnú náhradu trov konania. Odvolací súd v danom prípade priznal procesne úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 % ako však vyplýva aj z komentára k týmto ustanoveniam ohľadom trov konania, výška úkonu právnej služby vychádza z prisúdenej sumy, teda výpočtovým základom pre priznanie trov právneho zastúpenia je suma 500 eur, kedy je odmena právnej služby za tento úkon 34,86 eura. S poukazom na uvedenú skutočnosť preto odvolací súd nepovažoval za dôvodné odvolacie námietky žalovanej o aplikácii § 257 CSP v danom prípade, vzhľadom na výšku trov právneho zastúpenia. Vzhľadom na výšku odmeny za jeden úkon právnej služby aj na to, že v predchádzajúcom prípade jednalo sa o zastúpenie viacerých osôb, kedy sa odmena znižuje, výška trov konania v žiadnom prípade nemôže pre žalovanú predstavovať sumu, ktorá by objektívne bola spôsobilá ohroziť jej finančnú stabilitu či jej podnikanie. V každom prípade každá strana sporu v prípade meritórneho rozhodnutia súdu musí si byť vedomá skutočností, že v prípade neúspechu bude niesť trovy konania. V prejednávanej veci nebolo dôvodné upustiť od tejto zásady. Vo vzťahu k požadovanej aplikácii výnimočného ustanovenia § 257 CSP odvolací súd poukazuje na to, že výška úkonu právnej služby vychádza z prisúdenej sumy, teda výpočtovým základom pre priznanie trov právneho zastúpenia je suma 500 eur, kedy je odmena právnej služby za tento úkon 34,86 eura. S poukazom na uvedenú skutočnosť preto odvolací súd nepovažoval za dôvodné odvolacie námietky žalovanej o aplikácii § 257 CSP v danom prípade, vzhľadom na výšku trov právneho zastúpenia. Vzhľadom na výšku odmeny za jeden úkon právnej služby výška trov konania v žiadnom prípade nemôže pre žalovanú predstavovať sumu, ktorá by objektívne bola spôsobilá ohroziť jej finančnú stabilitu či jej podnikanie. V každom prípade každá strana sporu v prípade meritórneho rozhodnutia súdu musí si byť vedomá skutočností, že v prípade neúspechu bude niesť trovy konania. V prejednávanej veci nebolo dôvodné upustiť od tejto zásady.

3. Proti výroku III rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania podala žalovaná (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodňovala § 420 písm. f) CSP majúci za to, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovanie jej patriacich procesných práv v miere porušujúcej právo na spravodlivý proces. Tvrdila, že odvolací súd sa náležite nevysporiadal s jej relevantnou argumentáciou, ale časť z nej rovno odignoroval. Napadnutý výrok o trovách konania je v rozpore s jeho odôvodnením, a preto je rozhodnutie ako také zmätočné.

3.1. Dovolateľka v zásade namietala, že odvolací súd sa absolútne nijakým spôsobom nevysporiadal s jej argumentáciou, podľa ktorej aj keď rozhodnutie o výške plnenia - peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy závisí finálne od úvahy súdu, musí aj žalobca niesť nejakú zodpovednosť (aspoň čiastočnú) za výsledok sporu v prípadoch uplatňovania neprimeraných (neadekvátnych), či dokonca premrštených nárokov. Argumentácia žalovanej bola dôležitá pre posúdenie otázky, či žalobcovi vôbec vznikol za takýchto okolností nárok na náhradu trov konania a ak áno, v akom rozsahu. V danom spore si žalobca uplatňoval 5.000 eur a priznaných mu bolo 500 eur, t. j. žalobcovi bola priznaná suma predstavujúca 10 % žalovaného nároku. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku nijako nereagoval ani na žiadosť, resp. návrh žalovanej, aby v prípade, ak dôjde k záveru, že žalobcovi vznikol proti žalovanej nárok na náhradu trov

konania, uplatnil pri určovaní trov konania, ktoré v tomto prípade spočívajú výlučne v trovách právneho zastúpenia, moderačné právo podľa § 257 CSP a trovy konania žalobcovi nepriznal, resp. tieto aspoň primerane znížil. Keďže odvolací súd sa nevysporiadal s relevantnou odvolacou argumentáciou žalovanej, mala za to, že napadnuté rozhodnutie je arbitrárne. Dodala, že ak sa súd v odôvodnení svojho rozsudku nezaoberal právne významnými námietkami/tvrdeniami neúspešného účastníka, zaťažil svoje rozhodnutie vážnou procesnou vadou, ktorá sama o sebe zakladá dôvod pre zrušenie napadnutého rozhodnutia.

Dovolateľka ďalej namietala, že odôvodnenie, resp. právny názor, že ak plná náhrada výšky trov konania má byť určená výlučne iba z prisúdenej sumy (bod 32 - 34. rozsudku odvolacieho súdu), sa neprejavil v úplnosti aj v samotnom výroku rozsudku o náhrade trov konania, v ktorom sa uvádza výlučne to, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, avšak výrok o tom, že táto náhrada sa priznáva iba z prisúdenej sumy tak, ako je uvedené v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku rozhodnutia o trovách konania absentuje. Argumentovala, že takýto neúplný výrok rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania je zmätočný a nevykonateľný. Na tomto mieste poukázala na uznesenie okresného súdu z 10. 08. 2021 sp. zn. 6C/29/2018 (vydané vyšším súdnym úradníkom) v spojení s uznesením okresného súdu z 20. 01. 2022, proti ktorému podala žalovaná sťažnosť na Ústavný súd SR. Táto ústavná sťažnosť bola uznesením z 24. 05. 2022 odmietnutá, pričom dovolateľka tam uvedený právny názor Ústavného súdu SR nezdiala. Na podporu argumentácie o zmätočnosti výroku rozsudku odvolacieho súdu poukázala aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 27. 10. 2017 sp. zn. 8Co/34/2022, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 27. 10. 2017 sp. zn. 8Co/28/2022 a rozsudok Krajského súdu v Prešove z 15. 12. 2017 sp. zn. 8Co/41/2022, v skutkovo a právne identických veciach.

3.2. S poukazom na uvedené dôvody dovolateľka navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti (výrok III. o trovách konania) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a aby jej priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu zo dňa 25. septembra 2023 navrhol, aby dovolací súd dovolanie podľa § 447 písm. c) CSP odmietol, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné a žalobcovi priznal proti žalovanej náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu, a pre prípad, že dovolací súd posúdi predmetné dovolanie ako procesne prípustné, navrhuje, aby ho podľa § 448 CSP ako nedôvodné zamietol a žalobcovi priznal proti žalovanej náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolateľka namieta existenciu vady zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva

na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov [porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03]. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

10. V súvislosti s námietkou dovolateľa o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu ohľadom trov konania dovolací súd uvádza, že podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

11. Je potrebné zdôrazniť, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

12. Po preskúmaní obsahu spisu dovolací súd konštatuje, že v postupe odvolacieho súdu v spojitosti s postupom okresného súdu nezistil žiadne vady, ktoré by boli spôsobilé ukrátiť dovolateľku na jej procesných právach a založiť tak dôvodnosť podaného dovolania. V posudzovanom spore dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu v časti trov konania spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP). Výrok o nároku na náhradu trov konania odvolací súd zdôvodnil v bodoch 32. až 34. svojho rozsudku tak, že o trovách celého konania rozhodol v zmysle § 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade výška priznanej náhrady závisela od úvahy súdu, preto strana sporu sa považuje za plne úspešnú, ak je úspešná čo do základu

nároku. V danom prípade bol žalobca v konaní úspešný čo do základu a tak bolo potrebné na neho nahliadať ako na úspešného žalobcu s právom na plnú náhradu trov konania. Odvolací súd podotkol, že výška náhrady trov konania sa vypočíta len z prisúdenej sumy a nie zo žalovanej sumy a v tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 399/2019 zo dňa 15. 04. 2020, z ktorého vyplýva, že priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP), keďže ten, ako bolo uvedené, sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. Dovolací súd podotýka, že ak odvolací súd prípadne nereagoval na absolútne všetky námietky dovolateľky (aplikácia § 257 CSP), táto skutočnosť nezakladá vadu zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože jednoznačne vysvetlil kľúčové dôvody, ktoré opodstatňovali priznanie nároku na náhradu trov konania žalobcovi proti žalovanej v celom rozsahu.

13. Dovolateľka tiež namietala, že výrok rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania je neúplný, zmätočný a nevykonateľný, pretože odôvodnenie, resp. právny názor, že plná náhrada trov konania má byť určená výlučne iba z prisúdenej sumy (bod 32. rozsudku odvolacieho súdu), sa neprejavil v úplnosti aj vo výroku rozsudku o náhrade trov konania. Aj túto námietku vyhodnotil dovolací súd ako neopodstatnenú. Obdobnú argumentáciu už dovolateľka uplatnila v návrhu na vydanie doplniaceho rozsudku alebo opravného uznesenia. Výrok o náhrade trov konania mal podľa nej znieť tak, že odvolací súd priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov celého konania proti žalovanej v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením. Odvolací súd o tomto návrhu rozhodol uznesením z 28. februára 2023 sp. zn. 20Co/34/2022 tak, že návrh na vydanie doplniaceho rozsudku a opravného uznesenia zamietol. Argumentoval, že odvolací súd v rozsudku rozhodol o celom predmete konania s poukazom na viazanosť podaným odvolaním, pričom súčasťou rozhodnutia odvolacieho súdu bolo aj rozhodnutie o trovách konania. Otázka posúdenia náhrady trov konania je riešená v ustanovení § 255 a nasledujúcich CSP, pričom výrok o trovách konania korešponduje so znením ustanovení Civilného sporového poriadku. Poukázal na to, že o výške trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením postupom podľa § 262 ods. 2 CSP. Súdny úradník je pri rozhodovaní o výške náhrady trov konania viazaný právoplatným výrokom rozsudku odvolacieho súdu, ako aj platnými a účinnými právnymi predpismi, a to vrátane vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z., § 10 ods. 8 v platnom znení, t. j. aj v znení po zmene úpravy vykonanej vyhláškou č. 209/2009 Z. z. Tiež konštatoval, že v prejednávanej veci nie je daný dôvod ani pre postup v zmysle ustanovenia § 224 CSP, nakoľko v danom prípade nejde o chybu v písaní či počítaní, ako ani o inú zrejmu nesprávnosť. V závere doplnil, že pokiaľ príslušný súd skonštatuje zásah do osobnostných práv, má žalobca plný úspech v spore, teda patrí mu plný nárok na náhradu trov konania v zmysle uplatnenia zásady úspechu. Z tohto hľadiska je irelevantné, či a prípadne v akej výške bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Problematika výpočtu konkrétnej výšky náhrady trov konania patrí výlučne do kompetencie okresného súdu. Uvedené má napokon oporu aj v § 262 ods. 2 CSP. Inými slovami, konanie o výške náhrady trov konania je možné považovať aj za subsystém či čiastkové konanie, ktoré je síce závislé, no do určitej miery oddelené od konania v merite veci. Z toho vyplýva, že dovolateľka, ak namietala, že výrok rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania je neúplný, zmätočný a nevykonateľný, pretože odôvodnenie, resp. právny názor, že plná náhrada trov konania má byť určená výlučne iba z prisúdenej sumy, sa neprejavil v úplnosti aj vo výroku rozsudku o náhrade trov konania, tak aj túto námietku vyhodnotil dovolací súd ako neopodstatnenú. Dovolací súd záverom konštatuje, že výrok rozsudku odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania (§ 262 ods. 1 CSP) je úplný, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

14. Dovolací súd uzatvára, že dovolanie namietajúce vadu zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP je prípustné, ale nie je dôvodné. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie zamietol (§ 448 CSP).

15. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V dovolacom konaní bol plne úspešný žalobca, ktorému vznikli trovy dovolacieho konania. Dovolací súd mu preto voči žalovanej priznal ich náhradu v plnom rozsahu. O výške náhrady

trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.